Kraków, 25.05.2026 r.

dr hab. Joanna Kudełko, prof. UEK
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Kolegium Ekonomii i Finansów
Katedra Polityki Ekonomicznej i Programowania Rozwoju

R e c e n z j a

rozprawy doktorskiej Pani mgr Alicji Kozak,
pt. "*Ekonomiczna rezyliencja miast inteligentnych w latach 2018- 2024 na przykładach wybranych miast Unii Europejskiej*",
wykonanej na Wydziale Ekonomii i Finansów
Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu,
pod kierunkiem Prof. dr hab. Bogusławy Drelich-Skulskiej

1. Uwagi wstępne

Wobec postępującego procesu urbanizacji, w dobie gospodarki opartej na wiedzy, szybkiego postępu w zakresie cyfryzacji, globalizacji gospodarki oraz dynamicznych zmian uwarunkowań gospodarczych, ulegają zmianie warunki i wyzwania rozwoju społeczno-gospodarczego. W świetle dynamicznie zachodzących zmian, programowanie i planowanie rozwoju wymaga umiejętnego integrowania wielu aspektów i poszukiwania rozwiązań dla zapewnienia ciągłości rozwoju i utrzymania poziomu życia, spełniającego oczekiwania społeczeństw. Dotyczy to w szczególności miast, które stanowią centra stymulowania i dyfuzji procesów rozwojowych i przemian cywilizacyjnych. Wzrost znaczenia wiedzy oraz powszechności wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych doprowadził do spopularyzowania koncepcji miast inteligentnych, akcentujących znaczenie wiedzy i wykorzystywania zaawansowanych technologii do poprawy jakości funkcjonowania mieszkańców i innych użytkowników. Równocześnie, w obliczu szybkich i często nieoczekiwanych zmian warunków funkcjonowania i zewnętrznych szoków ekonomicznych, znaczenia nabiera tworzenie rozwiązań zwiększających odporność systemów miejskich na

zjawiska zaburzające ich sprawne funkcjonowanie i wytrącające je ze ścieżki rozwoju.

Zatem poszukiwanie nowych modeli i strategii rozwoju, zdolnych sprostać złożonym wyzwaniom gospodarczym, społecznym i środowiskowym oraz zapewnić niezakłóconą ciągłość procesów rozwoju, stanowi jeden z najważniejszych problemów badawczych dotyczących współczesnych miast.

W tym bardzo ważnym i aktualnym nurcie badawczym mieści się recenzowana rozprawa doktorska pani mgr Alicji Kozak, dotycząca ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych współczesnej Europy.

Praca liczy 429 stron, zawiera 51 tabel, 16 rysunków i 24 wykresy. Rozprawa składa się z pięciu rozdziałów, wstępu, zakończenia oraz wykazu literatury i innych źródeł. Integralną częścią pracy są załączniki, zawierające szczegółowe materiały uzupełniające.

Autorka zaplanowała i zrealizowała proces badawczy w sposób logiczny i uporządkowany. Znajduje on wyraz w układzie treści, począwszy od przeglądu literatury i usystematyzowania stosowanej terminologii, poprzez przegląd stosowanych rozwiązań badawczych, zaprezentowanie autorskiej metody badawczej, przedstawienie wyników badań własnych, po sformułowanie wniosków.

2. Ocena merytoryczna pracy

We **wstępie** Doktorantka wskazała przesłanki podjęcia pracy, założone cele i hipotezy badawcze oraz omówiła metody badawcze i strukturę pracy wraz z opisem zawartości poszczególnych rozdziałów.

Uzasadniła istotność badań, jako wypełniających lukę badawczą w istniejącej literaturze przejawiającą się w braku dostatecznego rozpoznania ekonomicznej rezyliencji miejskiej w odniesieniu do miast inteligentnych.

Jako główny cel rozprawy wskazano: „zdiagnozowanie przebiegu oraz zróżnicowania ekonomicznej rezyliencji miejskiej w wybranych miastach inteligentnych Unii Europejskiej w latach 2018–2024 oraz ich interpretację w kontekście specyfiki miast inteligentnych" (s. 8). W uzupełnieniu celu głównego Autora przyjęła sześć celów szczegółowych, o charakterze teoretyczno-poznawczym, metodycznym i empirycznym, wyznaczonych zgodnie z przyjętą logiką procesu badawczego (s. 8):

- Cel szczegółowy nr 1 (CS1): Uporządkowanie sposobów ujmowania rozwoju współczesnych miast w literaturze przedmiotu, ze szczególnym uwzględnieniem procesów urbanizacyjnych, przemian społeczno-gospodarczych oraz ewolucji dominujących modeli rozwoju.

• Cel szczegółowy nr 2 (CS2): Określenie treści, sensu analitycznego oraz granic pojęciowych rezyliencji miejskiej i ekonomicznej rezyliencji miejskiej w literaturze przedmiotu.

• Cel szczegółowy nr 3 (CS3): Ujęcie ekonomicznej rezyliencji miejskiej w odniesieniu do miast inteligentnych.

• Cel szczegółowy nr 4 (CS4): Identyfikacja, systematyzacja oraz krytyczna ocena istniejących podejść do pomiaru ekonomicznej rezyliencji miejskiej, w tym stosowanych w badaniach nad miastami inteligentnymi. • Cel szczegółowy nr 5 (CS5): Opracowanie metodologii badania diagnostycznego ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych w Unii Europejskiej.

• Cel szczegółowy nr 6 (CS6): Analiza kształtowania się przebiegu ekonomicznej rezyliencji miejskiej w badanych miastach inteligentnych Unii Europejskiej w latach 2018–2024 oraz wyodrębnienie charakterystycznych modeli typologicznych.

Cele pracy zostały sformułowane prawidłowo. W toku postępowania badawczego cele te zostały pomyślnie zrealizowane.

W pracy Doktoranta sformułowała hipotezę główną, głoszącą, że „kształtowanie się ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych Unii Europejskiej w latach 2018–2024 nie miało charakteru jednorodnego; wśród analizowanych ośrodków miejskich możliwe jest jednak rozpoznanie podobnych sposobów jej przebiegu, które mogą być interpretowane w kategoriach modeli typologicznych" (s. 9).

Hipoteza ta, chociaż zrozumiała, mogłaby zostać nieco przeformułowana, tak, aby uniknąć stwierdzeń hipotetycznych (*możliwe jest, mogą być*) i zamienić je na zdanie twierdzące, zgodnie z zasadami formułowania hipotez badawczych.

Dodatkowo Autorka sformułowała hipotezy pomocnicze (s. 9-10):

Hipoteza pomocnicza nr 1 (H1): W badanych miastach inteligentnych proces ekonomicznej rezyliencji w latach 2018-2024 nie przebiegał liniowo, lecz obejmował sekwencje odmiennych faz reakcji i dostosowań, których układ różnił się pomiędzy analizowanymi ośrodkami.

Hipoteza pomocnicza nr 2 (H2): Przebieg ekonomicznej rezyliencji w okresie 2018-2024 w badanych miastach inteligentnych był obserwowany w zróżnicowanym kontekście (profilu) kapitałów niematerialnych i sfery cyfrowej.

Hipotezy pomocnicze zostały sformułowane w sposób prawidłowy.

Następnie Autorka przedstawiła etapy postępowania badawczego wraz z zastosowanymi metodami oraz omówiła zawartość kolejnych rozdziałów pracy.

Autorka wskazuje, że prezentuje metody, techniki i narzędzia badawcze. Należałoby zatem rozgraniczyć, które z wypunktowanych działań, zalicza do metod, a które do technik i narzędzi.

Przyjęty układ treści jest prawidłowy i bardzo czytelny, odpowiadający założonym celom pracy. Poszczególne fragmenty pracy zostały w sposób właściwy i logiczny podzielone na kolejno po sobie następujące rozdziały. Dobrym zabiegiem jest zamieszczenie na początku każdego rozdziału wprowadzenia, w którym Autorka jasno wskazuje na przedmiot i cel rozdziału, a także omawia zakres treści i zastosowane metody badawcze. Takie rozwiązanie sprzyja przejrzystości pracy i usystematyzowaniu efektów i wyników badawczych osiąganych w poszczególnych częściach rozprawy.

Dwa pierwsze rozdziały mają charakter teoretyczny.

W **rozdziale 1**, zatytułowanym: „Miasta współczesne na przełomie II i III dekady XXI wieku" Autorka zawarła rozważania dotyczące roli miast we współczesnych gospodarkach oraz koncepcji teoretycznych dotyczących ich rozwoju. Na wstępie wyjaśniła pojęcie urbanizacji oraz omówiła ewolucję i mechanizmy tego procesu, a także zaprezentowała koncepcyjne ujęcie miast i zmiany ich funkcji w systemie społeczno-gospodarczym. Wprowadzając i porządkując pojęcia związane z urbanizacją oraz przedstawiając kierunki rozwoju współczesnych miast słusznie spostrzega, że przekształcenia ośrodków miejskich w wyniku rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych determinują przejście od materialnych do niematerialnych podstaw rozwoju. Tym samym wzrasta rola miast, jako głównych katalizatorów przemian cywilizacyjnych i ośrodków dyfuzji innowacji we współczesnej gospodarce opartej na wiedzy, w ramach globalnych sieci powiązań i przepływów ludzi, kapitału i technologii. Dobrze, że w ramach swoich rozważań Autorka dostrzegła także negatywne konsekwencje oraz ryzyka i zagrożenia związane z nowymi warunkami funkcjonowania układów miejskich, w warunkach nasilających się procesów urbanizacji, globalizacji i cyfryzacji.

W ostatniej części rozdziału Autorka odniosła się do współczesnych koncepcji rozwoju miast. Dostrzegając złożoność tego procesu, stosownie do tematu i celów pracy, skupiła się szczególnie na koncepcji miasta inteligentnego, miasta zrównoważonego i miasta odpornego, słusznie konstatując, że „inteligentne miasto to (...) ekosystem łączący innowacje, zrównoważony rozwój i odporność" (s. 60).

Rozdział ten jest napisany w sposób dojrzały. Autorka, w oparciu o dogłębny przegląd literatury przedmiotu, przeprowadziła udany dyskurs naukowy, uzasadniając, że koncepcja miasta inteligentnego powinna zawierać także założenia związane ze zrównoważonym rozwojem oraz odpornością na zakłócenia trajektorii rozwoju.

Rozdział 2 nosi tytuł: „Charakterystyka rezyliencji miejskiej i ekonomicznej rezyliencji miejskiej". Zawiera dobre wprowadzenie do przedmiotu niniejszej dysertacji, jakim jest ekonomiczna relizyliencja wybranych miast europejskich.

Rozdział został zrealizowany w oparciu o szeroki przegląd literatury polskiej i zagranicznej oraz międzynarodowe raporty i dokumenty polityk miejskich. Zawiera bardzo dogłębne i szczegółowe rozważania dotyczące przedmiotowych pojęć. Autorka prowadzi bardzo logiczny i konsekwentny wywód, wychodząc od pojęć ogólnych i przechodząc do konceptów bardziej szczegółowych, odnoszących się do celów dysertacji i badań empirycznych. Poczynając od pojęcia rezyliencji miejskiej, w kolejnym fragmencie skupia się na ekonomicznej rezyliencji miejskiej. Wreszcie łączy koncepty ekonomicznej rezyliencji miejskiej z koncepcją miast inteligentnych, i łącząc te dwie kategorie rozważa zasady i mechanizmy ekonomicznej rezyliencji miejskiej odnosząc je do specyfiki miast inteligentnych.

Bardzo dogłębna, szczegółowa analiza świadczy o dużej skrupulatności i dociekliwości badawczej Doktorantki. Dowodzi ponadto jej dużego rozeznania w literaturze przedmiotu, swobodnego poruszania się w podjętej problematyce, umiejętności syntezy treści i wnioskowania. Autorka dostrzega i rozumie złożone zależności systemów społecznych, ekonomicznych i przestrzennych. Do tematu rezyliencji podchodzi wielowątkowo, rozpatrując je w szerokiej perspektywie. Autorka słusznie zakłada, że rezyliencja miejska obejmuje „odporność, adaptację i transformację, które tworzą spójne kontinuum procesów, od utrzymania stabilności po długofalową zmianę strukturalną" (str. 69).

Autorka podejmuje równocześnie krytyczną analizę dostrzegając, że miasta inteligentne wpływają zarówno pozytywnie, jak i negatywnie na budowanie ekonomicznej rezyliencji miejskiej. Formułuje ważny wniosek, skłaniający do refleksji, że „miasta inteligentne stanowią raczej model biznesowy, a nie narzędzie realizacji nadrzędnych celów społecznych (...) co w konsekwencji nie sprzyja budowaniu ekonomicznej rezyliencji miejskiej" (str. 112).

Rozdział stanowi bardzo obszerne i szczegółowe opracowanie, nawet w niektórych miejscach mogłoby by być ujęte bardziej syntetycznie, aby uniknąć wrażenia powtórzeń.

Drobna uwaga edytorska odnosi się do zapisów w tekście. Ponieważ tekst jest pisany w języku polskim, również odwołania do literatury powinny być ujmowane w tym języku, np. (Karwińska, Kudłacz, 2017), zamiast (Karwińska & Kudłacz, 2017) (str.77); lub Chelleri i in., 2015, zamiast Chelleri et al., 2015 (str.71).

Rozdziały teoretyczne zostały napisane w oparciu o właściwie dobraną literaturę przedmiotu. Zostały opracowane w sposób przejrzysty i logiczny, wnosząc dużą wartość poznawczą. Stanowią właściwą wyjściową podstawę teoretyczną do dalszych rozważań.

W **Rozdziale 3** pt. „Badanie i ocena ekonomicznej rezyliencji miejskiej (UER) miast inteligentnych (SC)" Autorka podjęła rozważania o charakterze metodycznym, w oparciu o dogłębny przegląd stosowanych rozwiązań w zakresie pomiaru rezyliencji miejskiej. Autorka dokonała uporządkowania i krytycznej oceny dotychczas stosowanych podejść, co stanowiło punkt wyjścia do opracowania własnej metodyki badawczej w kolejnym etapie pracy. Przeanalizowała wiele istniejących, zróżnicowanych rozwiązań pomiarowych, zwracając uwagę na zalety i ograniczenia stosowanych narzędzi oraz sposoby operacjonalizacji rezyliencji miejskiej. Szczególną uwagę zwróciła na rankingi miejskie, poszukując w nich wskazówek dotyczących konstrukcji wskaźników kompozytowych oraz sposobów na niwelowanie typowych problemów pomiarowych. Ponadto, na podstawie przeanalizowanego istniejącego dorobku naukowego stworzyła obszerną bazę wskaźników pomiarowych rezyliencji miejskiej.

To dobre posunięcie, że zanim Autorka zaproponowała własną metodykę badań, dokonała szczegółowego przeglądu i analizy badań innych autorów pod kątem rozeznania się w zakresie już stosowanych rozwiązań.

Jak sama stwierdza, w literaturze „nie wypracowano dotąd spójnych, jednoznacznie dedykowanych narzędzi do pomiaru ekonomicznej rezyliencji miejskiej smart cities" (s. 135).

Zgodnie z założeniem autorki „UER nie jest statyczna; jest zdolnością systemu do przekształcania zakłoceń rozwojowych w impulsy adaptacyjne lub transformacyjne" (s. 123). Adekwatnie do tego założenia Doktorantka wyodrębniła wskaźniki mogące służyć pomiarowi UER SC, przyporządkowując je do wyodrębnionych wcześniej faz procesu rezyliencji. Na tej podstawie zaproponowała autorską klasyfikację wskaźników odporności, zmierzając ostatecznie do stworzenia zbioru wskaźników służących pomiarowi odporności ekonomicznej miast. Ostatecznie zidentyfikowała 719 wskaźników, które zostały sklasyfikowane w sześciu filarach i 27 grupach tematycznych. Każdy wskaźnik został dodatkowo sklasyfikowany według faz procesu rezyliencji i kontekstu metodologicznego.

Na podkreślenie i bardzo wysoką ocenę zasługuje przyjęcie bardzo rzetelnego metodycznego postępowania badawczego. Autorka szczegółowo zaplanowała metodykę badań, każdy z etapów szczegółowo omówiła i uzasadniła. Udokumentowała zasady wyboru kryteriów badania ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych oraz przyjętych wskaźników pomiarowych. Dzięki przejrzystości procedury badawczej istnieje możliwość replikowania badań i porównywania wyników.

Rozdział 4 pt. „Metodologia badania diagnostycznego ekonomicznej rezyliencji miast

inteligentnych w Unii Europejskiej" również ma charakter metodyczny. Autorka prezentuje w nim zastosowaną metodykę badań własnych, w zakresie oceny ekonomicznej rezyliencji wybranych miast inteligentnych w Unii Europejskiej. Wobec braku powszechnie przyjętych metod badania ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych, procedura badawcza przedstawiona przez Doktorantkę stanowi jej autorską propozycję, jednocześnie przyczyniając się do uzupełnienia luki badawczej istniejącej w tym zakresie.

Autorka konsekwentnie kieruje się słusznym założeniem, że „ekonomiczna rezyliencja miasta inteligentnego (...) ma charakter procesowy. (...) Nie można zatem sprowadzać badania rezyliencji ekonomicznej jedynie do obserwacji powrotu do historycznego układu równowagi; miasto nie odtwarza liniowo stanu sprzed szoku, ale buduje nowy układ równowagi (...) W takim podejściu UER jest rozumiana jako aktywny i świadomy proces reorganizacji funkcji i struktur, pozwalając na przetrwanie zaburzeń w życiu gospodarczym miasta, ale także na rozwijanie nowych i lepszych kompetencji systemu miejskiego" (s. 186).

W zgodzie z tym założeniem oraz z ustaleniami dokonanymi w poprzednich rozdziałach pracy, metodykę badania diagnostycznego ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych UE Doktorantka oparła na procesowym ujęciu rezyliencji oraz czterofazowej procedurze analitycznej obejmującej badanie: (1) potencjału wyjściowego (zasoby miast przed wystąpieniem szoku), (2) reakcji na doznany szok (głębokość krótkookresowych spadków aktywności gospodarczej), (3) adaptacji po doznanym szoku (dynamika odbudowy i adaptacji do funkcjonowania w nowych warunkach), (4) transformacji (trwała rekonfiguracja struktur gospodarczych, dających podstawy do długofalowej zmiany).

Autorka szczegółowo zaprezentowała sposób identyfikacji, selekcji i operacjonalizacji wskaźników diagnostycznych, które spełniają kryterium porównywalności przestrzennej i czasowej, przy uwzględnieniu występujących ograniczeń w dostępności porównywalnych danych, a następnie przyporządkowała je do wyodrębnionych faz. Równocześnie Autorka przyporządkowała te wskaźniki do warstw analitycznych: (1) rdzenia ekonomicznego (wskaźniki opisujące stan gospodarki miejskiej), (2) kapitału niematerialnego (wskaźniki obrazujące zasoby wiedzy, kompetencje, zdolności innowacyjne i instytucjonalne), (3) wymiar cyfrowy (wskaźniki wskazujące na jakość i dostępność usług cyfrowych).

W drugim etapie badań Autorka przewidziała osadzenie wyników pozyskanych na podstawie wskaźników ilościowych w szerszym kontekście: społeczno-gospodarczym i instytucjonalnym, rozpoznanym na podstawie źródeł kontekstowych, takich jak dokumenty strategiczne miast oraz stosowne raporty organizacji międzynarodowych.

W kolejnej części rozdziału Doktoranta przedstawiła procedurę postępowania

zmierzającego do doboru studiów przypadków europejskich miast inteligentnych. Zgodnie z koncepcją doboru celowego i strategią doboru przypadków kontrastowych, Doktorantka wzięła pod uwagę jednostki figurujące w wiodących rankingach miast inteligentnych, możliwość porównywalności danych oraz możliwość porównania miast o kontrastowych wobec siebie charakterystykach, dla możliwości uchwycenia odmiennych przebiegów procesu rezyliencji. Takie założenia należy przyjąć za słuszne i właściwe dla tej pracy. W efekcie, do dalszych badań wybrała 5 miast europejskich o różnym poziomie zaawansowania jeśli chodzi o parametry miast inteligentnych.

W uzupełnieniu tego rozdziału, w jego końcowej części autorka omówiła systemowe uwarunkowania miast inteligentnych w Unii Europejskiej, jako tło do interpretacji wyników pomiaru ekonomicznej rezyliencji tego typu miast.

Dysertacja wnosi dużą wartość dodaną w sferze metodycznej. Procedura badawcza została opracowana w sposób przemyślany i staranny, z wykorzystaniem właściwie dobranych procedur statystycznych. Każdy etap procesu badawczego został bardzo szczegółowo udokumentowany i uzasadniony. Pod względem staranności przygotowania metodycznego praca zasługuje na wyróżnienie.

Zgłaszam jedynie uwagę formalną. Zarówno w tytule rozdziału, jak i jego treści, Autorka powinna posługiwać się pojęciem metodyka, a nie metodologia. Metodyka badań określa bowiem procedury, narzędzia i techniki badań naukowych. Natomiast metodologia jest dziedziną nauki zajmującą się badaniem metod i narzędzi służących prowadzeniu badań naukowych.

Rozdział 5 zatytułowany: „Wyniki i wnioski z badania ekonomicznej rezyliencji miejskiej wybranych miast inteligentnych Unii Europejskiej", zawiera wyniki przeprowadzonych badań własnych, które stanowią empiryczną weryfikację przyjętych założeń metodycznych. Równocześnie realizuje główny cel pracy.

Rozdział ten zawiera rezultaty badania 5 miast inteligentnych Unii Europejskiej (Amsterdamu, Hamburga, Wilna, Lublany oraz Sofii) w latach 2018 - 2024, w zakresie przebiegu ekonomicznej rezyliencji miejskiej w ujęciu dynamicznym, z uwzględnieniem kolejnych faz tego procesu.

Konsekwentnie, wobec przyjętych założeń metodycznych, w pierwszej kolejności Doktorantka przeprowadziła analizę ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych w warstwie rdzenia ekonomicznego, opierając się na wskaźnikach obrazujących PKB i wartość dodaną brutto, zatrudnienie i bezrobocie oraz powstawanie i przeżywalność przedsiębiorstw. Następnie

przeprowadziła analizę w kontekście kapitału niematerialnego i cyfrowego, bazując na wskaźnikach obrazujących poziom wykształcenia mieszkańców, działalność patentową, współpracę terytorialną, kompetencje cyfrowe ludności, oraz wykorzystanie i jakość publicznych usług cyfrowych.

Bardzo cenny poznawczo jest zwłaszcza ostatni podrozdział, w którym Doktorantka zawarła podsumowanie wyników badań i wynikające z nich wnioski. Należy docenić, że przeprowadziła założone badania, mimo poważnych ograniczeń związanych z brakiem dostępności danych statystycznych. Wykorzystała dostępne, porównywalne informacje statystyczne, korzystając z różnych baz danych. Wykazała się przy tym dużą wnikliwością, jeśli chodzi o interpretację wskaźników i poszukiwanie wyjaśnień dotyczących ich kształtowania się.

Ważnym wnioskiem jest, że dla oceny ekonomicznej rezyliencji konieczne jest nie tylko zbadanie poziomu badanych wskaźników, zgrupowanych w wymiarze rdzenia ekonomicznego, kapitałów niematerialnych i warstwy cyfrowej, ale również ich wzajemnych konfiguracji. Na podstawie analizy wielokierunkowych relacji pomiędzy analizowanymi wskaźnikami Autorka ostatecznie zidentyfikowała 3 modele typologiczne ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych (rezyliencja zasobowa, rezyliencja adaptacyjna oparta na kapitale niematerialnym, rezyliencja przetrwalnikowa), obrazujące odmienne trajektorie kształtowania się rezyliencji ekonomicznej badanych miast.

Na docenienie zasługuje bardzo szczegółowa i wnikliwa analiza oraz dokumentowanie i wyjaśnianie każdego etapu analizy i wnioskowania. Przeanalizowane studia przypadków (5 miast) zapewne nie wyczerpują wszystkich możliwych wariantów i typów rezyliencji. Ale uzyskane wnioski potwierdzają przyjęte hipotezy badawcze. Ponadto bardzo przejrzysta procedura badawcza umożliwia replikację badań, z uwzględnieniem innych wybranych studiów przypadków.

Rozprawę doktorską zamyka **zakończenie**. Zawiera ono wszystkie pożądane elementy. Doktorantka zawarła w nim podsumowanie uzyskanych wyników badań, odniosła się do przyjętych w pracy celów oraz założonych hipotez. Dostrzegła równocześnie ograniczenia własnych badań i zaproponowała kierunki przyszłych dociekań naukowych.

3. Ocena formalnej strony pracy

Strona formalna pracy nie budzi żadnych zastrzeżeń. W szczególności:

- Rozprawa doktorska została napisana w dobrym stylu językowym;
- Autorka wykazała się dużą starannością edytorską;

– Lektura pracy wskazuje na właściwy dobór literatury przedmiotu i innych materiałów źródłowych, należy podkreślić bardzo szeroką bazę przeanalizowanych źródeł;

– Prezentowane treści zostały podzielone na poszczególne rozdziały w sposób trafny i logiczny.

4. Ocena syntetyczna pracy

Recenzowana rozprawa doktorska ma wiele atutów:

- Dokonano właściwego wyboru problemu badawczego - rozprawa odnosi się do aktualnych i istotnych problemów współczesnej gospodarki;
- Autorka wykazała się dużą wiedzą teoretyczną oraz umiejętnością prowadzenia pracy naukowej;
- Proces badawczego został zaplanowany i zrealizowany w sposób logiczny i konsekwentny;
- Pracę wyróżnia precyzja w identyfikacji, definiowaniu, wyjaśnianiu pojęć i mechanizmów, a także klarowność wywodów;
- Doktorantkę cechuje ogromna dociekliwość i rzetelność badawcza, precyzja i konsekwencja w realizacji badań oraz umiejętność dokonywania syntezy i formułowania wniosków;
- Doktoranta z powodzeniem zrealizowała założone przez siebie cele badawcze;
- Niekwestionowaną wartością dodaną pracy jest zaproponowanie własnej autorskiej koncepcji metodycznej badania ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych. Przedstawiona propozycja procedury badawczej jest bardzo dokładnie udokumentowana i wyjaśniona;
- Badania przeprowadzone na podstawie przyjętej procedury badawczej oraz wynikające z nich wnioski wypełniają lukę badawczą w zakresie badań empirycznych dotyczących ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych;
- Rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze społeczno-gospodarczej.

5. Konkluzja

Przedstawioną do recenzji rozprawę doktorską pani mgr Alicji Kozak oceniam bardzo wysoko. Uważam, że spełnia ona wymagania stawiane rozprawom doktorskim, określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Może zatem stanowić podstawę do nadania stopnia naukowego doktora. W związku z tym **wnioskuję o**

dopuszczenie rozprawy do publicznej obrony.

Ze względu na wysokie walory pracy, omówione w recenzji oraz staranność i konsekwencję w realizacji założonych celów, świadczącą o dojrzałości Doktorantki jako badacza, **wnoszę o wyróżnienie rozprawy doktorskiej.**